

Ipar és jogszolgáltatás.

Nem kívánok itt elvi fejtegetésekbe bocsátkozni, hanem csak néhány velem történt esetet akarok szárazon elmondani, hadd vonja le mindenki magának a megfelelő következtetéseket.

I.

Nagy sztrájk van a gyárban; az 100 munkásból 6—700 sztrájkol, én pedig a hatóság segítségével a dolgozni akarókat lehetőleg védem az erőszak ellen.

E föladatomban teljesítésében a gyár kapujában állok, amikor a gyárban 20 év óta dolgozó egyik munkás éltes felesége három munkásleánynak azt mondja: „Kiszédem a szemetek, ha bementek dolgozni”. Én a leányokat betessékelem, a munkás feleségének pedig azt mondom: „maga vén számár, jobban tenné, ha férjét a gyárba küldené, hogy keressen kenyeret”.

A szociálisták ügyvédje ezért becsületsértésért följelent és a bíróság azt találván, hogy az ilyen körülmények között mondott fenti kijelentésem becsületsértést involvál, elítélt.

II.

A munkafelügyelő elém állit egy 14—15 éves munkásleányt, hogy ő már nem bír vele, nemcsak szót nem fogad, de a vele együtt dolgozókat is föllovalja. A leány velem is szájaskodik, úgy, hogy folyton hadonázó kezére ütök. Természetesen becsületsértési pör következik, amelynek tárgyalásán előadom, hogy én sem a társadalmi rend, sem a köz-erkölcsök, de az egyén megsértését sem látom abban, hogy ha a gyárigazgató ilyen körülmények között egy szemtelenül viselkedő kislánynak a kezére üt; és hogy — amint a múltban — úgy most sem foglalkoztatnák az ily esetek a bíróságot, ha a cucilisták ügyvédjükkal összefogva erőltetve nem vinnék azokat a bíróság elé. Azok, hogy kellemetlenkedjenek, ez pedig mivel busásan megállapítják a költségeit.

A pör eredménye: becsületsértésben való elítélés, sőt marasztalás abban is, hogy az önvédelemben fölhozott fenti tényállításokkal az ügyvédet megrágalmaztam!!

III.

Egy munkás szombaton este valamely fizetéskülönbözet miatt bejön hozzám. Nyugodtan letárgyalom az esetet, az illető hivatalnokkal bebizonyítatom, hogy nincs igaz és anélkül, hogy csak egy hangos szó eseti volna, írásztalomnál tovább dolgozgatok, amikor a munkás egyszerre orozva hátulról a kezében levő ernyővel a fejemre üt. A rendőrség bekiséri, a fennálló jogrend szerint rövid kihallgatás után szabadon bocsátja, amikor azonban tárgyalásra kerül az ügy, a munkást sehol sem találják, úgy, hogy az — egy egész nagy gyár beléletét veszélyeztető merényletért — büntetlen marad.

IV.

Anonim levéllel följelentenek egy munkást, hogy lop. A detektiv elmegy a lakására és behoz egy egész garmada gyári holmit, amelyet a munkásnál talált. A detektiv kér tőlem egy formális följelentést, amelyet három sorban a tények száraz felsorolása mellett átadok neki és amelyet ő a lopott tárgyakkal együtt elvisz a rendőrségre.

A munkás — mindig a már fent említett kétszeres célzattal — rágalmazásért beperel, a bíró pedig azon felszólalásomat, hogy itt a zaklatás nyilvánvaló és hogy az

ily vádat azonnal el kell ejteni, — ha egyáltalán felveszik — nem veszi tekintetbe, ki mondja, hogy igenis itélkezni fog az ügyben majd, ha a munkás lopásügye el lesz intézve.

Tán még háromszor voltam ez ügyben

Szeged város ügyeiről.

Szeged városának a többi magyar városoktól teljesen elütő viszonylatai vannak. A többi vezérszerepre hivatott városokat évszázadok óta építik, fejlesztik, a generációk hosszú sora halmozta bennük össze kulturális munkájuk eredményét. Szegeden, ami a régiből megvolt, azt az 1879-iki árvíz elpusztította s így ami van, azt harmincnégy év óta egy generáció alkotta. A víz utáni rekonstrukció — igen helyesen — egy nagy, modern város óriási kereteit alkotta meg. De csak a kereteket, azok kitöltését már a jövő generációra bízta. Ezt harmincnégy év alatt közmegelegedésre keresztül vinni nem lehet. Innen van az, hogy bár a víz óta folyik Szegeden az alkotás munkája, mégis a város és a lakosságnak nagyon sok elsőrendű létszükséglete hiányzik.

Szeged rekonstrukciójának egyik oszlopos tényezője, Lechner műépítész mikor vasalkotó munkásságát végezte, künn lakott nálam Deszken. Parkom egy ősi fája alatt elhelyezett asztal és szék volt kedvenc dolgozóhelye. Itt született meg a szegedi városháza terve is. És míg a műépítész zseniális tervei a papíron testet öltöttek, az alatt folyton Szeged város jövőjéről beszélgettünk. Egyforma szeretettel, egyforma lelkesedéssel. Szépnek, színesnek láttuk a város jövőjét, bízunk a szegedi polgárság fáradhatatlan alkotó erejében. Ebben nem is csalódtunk. Mert szívós, törhetlen alkotóerő van Szeged polgárságában, csak helyes irányba kell ez alkotóerőt terelni, akkor nem kell féltetni sem a várost, sem a polgárság jövőjét.

Akkor már, mikor beszélgetéseinkben Lechner műépítéssel együtt bontogattuk a Szeged jövőjét elfedő fátylat, akkor már kifejeztem azt a vágyamat, hogy szeretnék a városért nagyon sokat tenni, dolgozni. Akkor a viszonyok nem sok beleszólást engedtek a város ügyeibe; de ez nem csüggesztett el s akkor is megtettem, amit tettem. De mikor a város polgársága a ki nem érdemelt szeretettel és lelkesedéssel megválasztott városom képviselőjévé, akkor megfogadtam, hogy régi vágyamat — amely most már kötelességemmé is vált — valóra fogom váltani s Szeged város ügyeinek fogok élni. Amint fogadtam, úgy is tettem s ha talán munkásságom nem is váltotta be a maga teljességében a hozzá fűzött reményeket, ennek oka lehet az is, hogy nem mindenütt vették igénybe fölajánlott munkásságom ott, ahol lehetett volna.

*

Szeged város ügyeiben eljárásokkal nem szerettem a nyilvánosságot gyakran igénybe venni, mert míg befejezett tények

idézve és ha a rendőrségnél tett kötelességszerű följelentésem miatt rágalmazásért el nem ítétek, ez csak azon mulott, hogy szerencsére a munkás ellen abszolút bizonyítékokat tudtunk szolgáltatni.

Wimmer Fülöp.

előtt nem állunk, addig sokszor nem is célszerű azt tenni. De a mostani alkalmat szívesen ragadom meg, hogy a város egy pár fontos ügyeinek állásáról polgártásaimat tájékoztassam.

Fontosnak tartom Szeged városra nézve a központi pályaház kiépítését. Ehhez nagyon sok kereskedelmi érdek fűződik, mit itt felesleges bővebben előadni. Élénk tárgyalásokat folytattunk ez irányban a kormányhatósággal s bár elvben a kormányhatóság is elfogadja a központi pályaház megépítését, de a pénzügyi viszonyok miatt az jelenben lehetetlen. A város föladata most e kérdést állandóan fölszínen tartani, hogy mire a pénzügyi viszonyok engedik a létesítést, akkorra kész dolog előtt álljunk.

Szeged városának jogos kívánalma az, hogy itt egy leánygimnázium állíttassék föl. Szeged város hivatalnok város. A mai nehéz megélhetési viszonyok mellett az intelligens, de vagyontalan család, mondhatni kényszerítve van rá, hogy leányait kenyérkereső pályára nevelje. Pedig gimnázium nélkül, csak a kisebb jövedelmezésű pályák vannak nyitva Szeged leányai számára. Ez ügyben előszeretettel jártam el s nem fogadtam megnyugvással a kormányhatóság azon kijelentését, hogy ez ügy megoldását is a pénzügyi helyzet akadályozza. És pedig azért nem, mert a Szegeden könnyen nélkülözhető felsőbb leányiskola kevés költséggel átalakítható, a nélkülözhetetlen leánygimnáziummá.

Legutóbb ez ügyben tárgyalván Jankovich Béla miniszter ur öngyméltóságával, a miniszter ur megígérte, hogy január végén meglátogat Deszken. E látogatással egyidejűleg aztán öngyméltósága bejön Szegedre a szegedi közoktatási intézményeket személyesen megtekinteni. Ez alkalommal megtekintti a felsőbb leányiskola épületét is s amennyiben azt alkalmasnak fogja találni a leánygimnázium céljaira, az esetben azt a közel jövőben Szegeden létesíteni fogja. Örömmel vehetjük tudomásul öngyméltóságának kijelentéseit, mert ez óhajunk közeli megvalósulását jelenti.

A városi tisztviselők fizetésrendezési ügye késik leérkezni a minisztériumtól, pedig ezt az érdekeltek óhajta várják, különösen aggodalommal tölti el az egyes hivatalnokokat, hogy a közgyűlés méltányos fizetésrendezési határozata nem fog-e oda-fenn hajótörést szenvedni. Megnyugtathatom a derék tisztviselői kart, hogy a késedelmezés oka nem ez: azért késik a dolog, mert meg kell járni ez ügynek a különböző szakosztályokat, sőt bizonyos tekintetben pótlást is kell eszközölni. Az államtitkár ur maga ígérte, hogy az ügyet a legnagyobb jóakarattal fogja elintézni.

Butorokat

legjobban és legolcsóbban
az újonnan megnyílt
BERNDVICS GYULA
bútoráruházában szerezhethetők be.

Kárász-u.7.

és mindennemű lakásberendezési cikkeket

Telefonszám: 1303.

SZEGED.